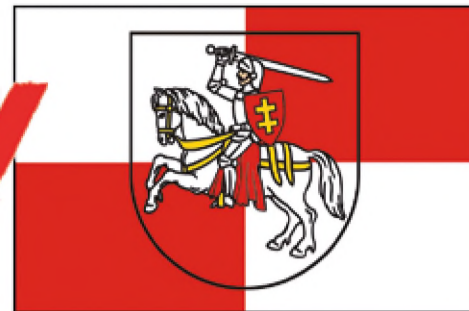




# TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY



www.tygodnik.lt

## DZIŚ

w numerze m. in.

■ Bogusław Gruzewski odznaczony przez prezydenta **str. 2**

■ Tytuł „Złotego Wirtuoza” dla młodej pianistki z Solecznik **str. 4**



## Rota

■ Pielgrzymka wiernych z Wileńszczyzny do Lipska i Różanogostoku **str. 1**

■ Joanna Warecha nową dyrektorką TVP Wilno **str. 2**

■ Głównym celem wyborczego maratonu powinny być wybory do Seimasu **str. 1**

## PRENUMERATA 2024

Do 19 marca  
trwa prenumerata  
na kwiecień  
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie  
za 23,12 euro – rocznie  
(indeks 0233);  
dla emerytów i osób  
niepełnosprawnych –  
1,85 euro – miesięcznie  
za 22,18 euro – rocznie.  
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

# ROTA

DODATEK  
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY  
DLA POLAKÓW NA LITWIE

W Taboryszkach odbyła się konferencja „W imię Boga – ludzie naszej ziemi”

## Historie wyjątkowych osób

W Centrum Wspólnoty w Taboryszkach odbyła się konferencja „W imię Boga – ludzie naszej ziemi”. Usłyszeliśmy na niej niezwykle historie o wyjątkowych osobach, które żyły i pracowały w Taboryszkach oraz Turgielach rejonu solecznickiego: o ks. pralacie Józefie Obrebskim, o ks. Leonie Żebrowskim, o bl. Michale Sopoćce i jego posłudze kapłańskiej, która rozpoczęła się w Taboryszkach, i oczywiście, o niezwyklej malarce z Taboryszek, Annie Krepsztul i jej charyzmie.

„Dlaczego Taboryszki i dlaczego akurat te cztery osobowości? To ludzie, którzy pracowali i tworzyli na naszej ziemi. To trzej wyjątkowi duchowni i świecka kobieta – nasza Anna Krepsztul. Celem naszej wspólnoty jest zachowanie jej spuścizny, ale jednocześnie poszerzanie horyzontów i lepsze poznanie naszej ziemi. Dziś prelegenci przybliżą działalność osób duchownych i świeckich, ich światopoglądy i sposób życia, czasem nawet w bardzo trudnych wówczas warunkach na Wileńszczyźnie” – podczas otwarcia konferencji powiedział Henryk Danulewicz, prezes Wspólnoty Lokalnej w Taboryszkach „Taboryszki jak malowane”.

(Dokończenie na str. 5)



Budżet Samorządu Rejonu Wileńskiego na 2024 rok uchwalony!

## Kolejny, uwzględniający interesy mieszkańców rejonu, budżet AWPL-ZChR



W czwartek, 15 lutego, podczas posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego został zatwierdzony budżet samorządu na rok 2024 oraz strategiczny plan działalności na lata 2024-2026, przyjęto też inne ważne dla mieszkańców uchwały.

Strategiczny plan działalności na lata 2024-2026 jest to dokument, który zapewni długofalowość. (Dokończenie na str. 6)

## Zakończyła się rejestracja uczestników kampanii politycznej przed wyborami prezydenckimi

Główna Komisja Wyborcza zakończyła rejestrację uczestników kampanii politycznej przed wyborami prezydenckimi i rozpoczęła przyjmowanie stosownych dokumentów. (Dokończenie na str. 2)



## Silvester Belt reprezentantem Litwy na Eurowizji

Silvester Belt z piosenką „Luktelk” będzie reprezentował Litwę na 68. Konkursie Piosenki Eurowizji.

Drugie miejsce zajął zespół „Shower” z piosenką „Impossible”, natomiast trzecie miejsce przypadło zespołowi „The Roop” z piosenką „Simple joy”.

Tymczasem Polskę w Malmö będzie reprezentować Luna. Taka była decyzja jury wewnętrznych

preselekcji, które zorganizowała Telewizja Polska. Polka zaprezentuje się w pierwszej połowie pierwszego półfinału. Najwyższą sumę punktów od jurorów otrzymał utwór The Tower, zgłoszony przez Lunę. Premiera piosenki odbyła się 24 stycznia, a wokalistka zaprezentowała ją mediom podczas specjalnego wydarzenia premierowego w Warszawie. Nad utworem wraz z Luną pracowali



Max Cooke, Fyfe (Paul Dixon), Matt Wiggins i Stuart Hawkes. Zaledwie jeden punkt przesądził o drugim miejscu Justyny Steczkowskiej.

68. Konkurs Piosenki Eurowizji odbędzie się 7, 9 i 11 maja 2024 roku na terenie hali Malmö Arena w Malmö. Koncerty zorganizuje Europejska Unia Nadawców oraz szwedzki nadawca publiczny Sveriges Television (SVT). Będzie to siódmy konkurs, który odbędzie się w Szwecji.

Inf. wl.



## Litewscy producenci wspólnie z wojskiem opracowują drona kamikadze

Jak poinformował pułkownik Rolandas Greibus, szef Zarządu Planowania Rozwoju Sztabu Armii, armia wspólnie z litewskimi producentami opracowuje obecnie drona kamikadze.

Greibus wyraził nadzieję, że już w tym roku powstanie prototyp drona, którego produkcja, jeśli spełni oczekiwania, rozpocznie się w przyszłym roku. Wiceminister Obrony Narodowej Greta Tučkutė zapewniła, że istnieje aktywna współpraca z producentami, jednak nie zawsze towary kupowane są od firm litewskich,



ponieważ nie oferują one konkurencyjnych cen, czy też jakość lub czas dostawy nie jest zadowalający.

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda skrytykował podejście systemu obrony narodowej

do rozwoju potencjału dronów na Litwie, a także stwierdził, że strategia rozwoju dronów może być przedmiotem dyskusji w utworzonej przez władze kraju Radzie Obrony Narodowej (VGT).

Nausėda skrytykował także system obrony narodowej za to, że przy zakupie dronów zwraca większą uwagę na producentów zagranicznych, mimo że Litwini tworzą dobre prototypy. Według prezydenta, rozwój dronów jest bardzo ważnym elementem ogólnej strategii obronnej kraju.

Na podst. BNS

## Wiadomo, ile będą kosztować bilety lotnicze „FlyDubai” z Wilna do Dubaju

Od października z Wilna do Dubaju będzie można polecieć z liniami „FlyDubai”.

„FlyDubai” wejdzie na litewski rynek jesienią i będzie realizować z Wilna do

Dubaju trzy loty tygodniowo.

Firma podała już ceny, jeden z pierwszych lotów do Dubaju będzie trwał prawie sześć godzin i będzie kosztował prawie 250 euro.

Dubaj i Zjednoczone Emiraty Arabskie to jedno z najpopularniejszych kierunków na Litwie. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba podróży wzrosła prawie trzykrotnie.

Obecnie loty do Dubaju odbywają się dwa razy w tygodniu, kolejne trzy będą dla mieszkańców Litwy dużym udogodnieniem.

Na podst. LNK



## Zakończyła się rejestracja uczestników kampanii politycznej przed wyborami prezydenckimi

(Dokończenie ze str. 1)

Dokumenty deklaracyjne mogli składać wyłącznie zarejestrowani uczestnicy kampanii politycznych, których obecnie jest 13. Wśród zarejestrowanych uczestników jest ubiegający się o drugą kadencję Gitanas Nausėda, premier Ingrida Šimonytė nominowana przez Związek Ojczyzny-Litewskich Chrześcijańskich Demokratów, były minister ochrony zdrowia nominowana przez Związek Litewskich Chłopów i Zielonych, poseł na Sejm Aurelijus Veryga, były wiceminister obrony narodowej, zastępca sekretarza generalnego NATO Giedrimas Jęglinskas, który został nominowany przez Związek Demokratów „W imię Litwy”. Partia Wolności nominowała byłego przewodniczącego Trybunału Konstytucyjnego Dainiusa Žalimasa, Partia Pracy – przewodniczącego Andriusa Mažuronisa.

Jako niezależni uczestnicy kampanii politycznej zarejestrowali się: prawnik Ignas Vėgėlė, poseł Remigijus Žemaitaitis, były dowódca armii Valdas Tutkus, lekarz Eduardas Vaitkus, Zenonas Andriulėnas, Arūnas Rimkus, Gintautas Kniukšta.

Członkowie Rady Naczelnej Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, sympatycy i wyborcy partii namawiali lidera polskiej społeczności na Litwie Waldemara Tomaszewskiego o kolejny udział w wyborach prezydenckich. „Decydującym będzie to, czy tym razem w ogóle warto. To ogromny wysiłek nie tylko dla kandydata, ale dla ludzi całej organizacji. Cele, które były stawiane przed kandydowaniem w tamtych kadencjach,

już zostały osiągnięte. Udało się jednoznacznie wygrać wybory na Wileńszczyźnie. Stworzyliśmy historię na długie lata do przodu i nikt już nie powie, że jesteśmy jakimś spolonizowanymi Litwinami” – powiedział dziennikarzom Tomaszewski. Przypomnijmy, że kandydat Akcji Wyborczej Polaków na Litwie pod własnym nieukrytym polskim szyldem wygrał jednoznacznie ze wszystkimi kandydatami, w tym z wybranymi prezydentami Grybauskaitė i Nausėdą w rejonie wileńskim i sołecznickim, a także w Wisagini i poszczególnych dzielnicach miasta Wilna, rejonu trockiego, szyrwinckiego, święciańskiego, ignalińskiego i jezioroskiego. W sumie z woli wyborców Waldemar Tomaszewski był pierwszym w ponad 200 dzielnicach wyborczych kraju, co stanowi ponad 10 proc. dzielnic Litwy, a w skali kraju otrzymał od 4 do 8,2 proc. głosów.

Uczestnicy kampanii politycznej muszą m.in. złożyć zaświadczenie o wpłaceniu kaucji wyborczej w wysokości 8995 euro, które muszą zapłacić ze swojego konta osobistego. Środki te zostaną zwrócone, jeśli zbierają co najmniej 7 procent głosów, złożą sprawozdania finansowe i nie dopuszczają się rażących naruszeń. Dokumenty uczestnicy kampanii politycznej muszą złożyć do 8 marca.

Po złożeniu dokumentów wnioskodawcy otrzymają arkusze podpisów wyborców. Jako kandydaci zostaną zarejestrowani, jeśli zbierają co najmniej 20 tysięcy podpisów wyborców. Podpisy można zbierać do 28 marca. Wybory prezydenckie odbędą się 12 maja.

Na podst. BNS

## Bogusław Grużewski odznaczony przez prezydenta

Z okazji Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego prezydent Gitanas Nausėda wręczył odznaczenia państwowe za zasługi dla Litwy i rozslawianie jej imienia na świecie. Wśród odznaczonych jest Polak z Wilna – ekonomista i socjolog, prof. Bogusław Grużewski.

Prof. Bogusław Grużewski, dyrektor Litewskiego Centrum Nauk Socjalnych został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi dla Litwy za wieloletnią pracę naukową, ekspercką i edukacyjną w obszarach polityki

zatrudnienia i rynku pracy, zmian demograficznych, ochrony socjalnej, dialogu społecznego, ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Prezydent odznaczył łącznie 89 osób, w tym 13 obcokrajowców.

Wielki Krzyż Komandorski Orderu Zasługi dla Litwy otrzymała Annalena Baerbock, minister spraw zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec, za wzmocnienie dwustronnej współpracy Litwy i Niemiec, za wspieranie aspiracji Litwy w obszarze polityki bezpieczeństwa.

Na podst. Irp.lt

TYGODNIK  
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:  
[www.tygodnik.lt](http://www.tygodnik.lt)

Zespół redakcyjny:  
Andrzej Kotosowski  
Jan Lewicki  
Teresa Strumiło

Współpraca:  
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny  
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:  
Stawomir Subotowicz

Wydawca:  
ZSA „Rejspa” Kalvėnos 5,  
Sužany, rejon wileński  
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:  
LT-09318 Wilno  
tel./fax 275-31-66, e-mail: [rejspa@rejspa.lt](mailto:rejspa@rejspa.lt)



Projekt finansowany ze  
środków Kancelarii Prezesa  
Rady Ministrów w ramach  
konkursu Polonia i Polacy  
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”



## Najnowsze dane o inflacji na Litwie

W styczniu 2024 r. inflacja w ujęciu rocznym wyniosła 7,3 proc. według zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (HICP), obliczanych przez kraje członkowskie według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej – donosi ELTA, powołując się na dane Państwowej Agencji Danych.

Tymczasem średnioroczna inflacja obliczona według wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) wyniosła 7,6 proc., a w ujęciu rocznym (styczeń 2024 r. wobec stycznia 2023 r.) wyniosła 1,1 proc. Z kolei według CPI – 0,7 proc.

Na roczną inflację, liczoną według HICP, wpłynął głównie wzrost cen produktów farmaceutycznych, usług gastronomicznych w restauracjach, kawiarniach i po-



dobnych lokalach, mięsa i jego wyrobów, samochodów, wyrobów tytoniowych, usług naprawy pojazdów oraz spadek cen energii elektrycznej, energii cieplnej, paliw i smarów, paliwa stałego.

W styczniu 2024 r. w porównaniu z grudniem 2023 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych na Litwie wzrosły o 0,3 proc. (CPI).

Na podst. ELTA

## Najstarsza latarnia nad Bałtykiem będzie pełnić nową funkcję



O radarze obrony powietrznej, który ma otrzymać latarnia morska Kopu informuje estońska telewizja ERR. To najstarsza latarnia morska nad Bałtykiem, która znajduje się na wyspie Hiiuma w zachodniej Estonii.

Plan budowy radaru obserwacji powietrznej przedstawiły Estońskie Centrum Inwesty-

cji Obronnych oraz Siły Obronne Estonii.

Radar ma znajdować się niecały kilometr od latarni morskiej, na wyspie Hiiuma, a jego budowa ma rozpocząć się pod koniec tego roku i potrwać około 12 miesięcy.

Latarnia morska Kopu to trzecia najstarsza działająca latarnia morska na świecie i pierwsza tego

rodzaju na Morzu Bałtyckim. Znajduje się na wyspie Hiiuma, w połowie półwyspu Kopu i ma 36 metrów wysokości.

Pierwszy raz ogień rozpalono tam w 1531 roku. Kopu jest również najwyższym punktem w zachodniej Estonii, znajdującym się 68 metrów nad poziomem morza.

Na podst. etv.err.ee

## 16 zgonów z powodu grypy

Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) informuje, że w ubiegłym tygodniu (12-18 lutego) wskaźnik zapaadalności na grypę, infekcje górnych dróg oddechowych oraz chorobę COVID-19 spadł do 1422,5 przypadków na 100 tys. mieszkańców. Tydzień wcześniej, w dniach 5-11 lutego, wskaźnik ten wynosił 1809,5.

Spadła liczba chorych zarówno na grypę i infekcje grypopodobne, jak i na COVID-19.

W zeszłym tygodniu odnotowano 4402 przypadki grypy (tydzień wcześniej – 5823), 35 771 przypadków infekcji grypopodobnych (tydzień wcześniej – 45 098), 473 przypadki COVID-19 (tydzień wcześniej 782).

Najwyższy wskaźnik zacho-

rowań na grypę, infekcje górnych dróg oddechowych i COVID-19 jest w regionie wileńskim, a najmniejszy – w regionie uciańskim.

Poziom epidemii grypy (1500 przypadków zachorowań na 100 tys. mieszkańców) został osiągnięty na terenie 14 samorządów. Tydzień temu takich samorządów było o wiele więcej – 35. Do tej pory żaden samorząd nie ogłosił stanu epidemii.

Z powodu grypy w szpitalach leczonych jest 126 osób (58 z nich to osoby nieletnie).

W zeszłym tygodniu zarejestrowano cztery zgon z powodu grypy. Były to osoby z grup wiekowych 70-79 lat i 80-89, miały choroby współistniejące. W tym roku z powodu grypy zmarło już 16 osób.

Fot. Marlena Paszkowska

## Nowe leki na liście refundacyjnej

Od lutego na liście leków refundowanych znalazło się osiem nowych preparatów leczniczych – informuje Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

Na refundację nowych leków przeznaczono dodatkowo 13,5 mln euro ze środków budżetowych Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego (PSDF).

Lekarze mogą już przepisywać pacjentom pięć nowych leków rekompensowanych: apalutamid – stosowany w leczeniu raka prostaty, ozymertynib – stosowany w leczeniu raka płuc, nintedanib – używany w leczeniu innych przewlekłych śródmiąższowych chorób płuc przebiegających z włóknieniem o postępującym fenotypie, atezolizumab – stosowany w leczeniu raka płuc, dapagliflozyna – stosowana w leczeniu niewydolności serca.

W najbliższym czasie, gdy producenci leków podpiszą umowy z PSDF, na listę leków refundowanych zostaną włączone jeszcze trzy nowe leki: cemiplimab – do leczenia raka płaskonabłonkowego skóry, olaparyb – do leczenia nabłonkowego raka jajnika, jajowodu, pierwotnego raka otrzewnej, pembrolizumab – do leczenia raka płaskonabłonkowego głowy i szyi.

Od 1 lutego z budżetu PSDF finansowane są także dwa narzędzia pomocy medycznej: dostosowany do potrzeb każdego pacjenta instrument chirurgiczny do operacji u pacjentów z chorobami onkologicznymi kości oraz narzędzie do zaciskania i przecinania szwów z tytanowymi elementami do chirurgicznego leczenia zmian zastawkowych serca.

Ponadto dla kobiet w ciąży z cukrzycą ciążową od 1 lutego refundowana jest jedna igła wstrzykiwacza do insuliny dziennie i zwiększono liczbę diagnostycznych pasków do określania glukozy do 150 pasków w ciągu pierwszych 3 miesięcy po rozpoznaniu cukrzycy ciążowej, potem w ciągu 3 miesięcy jest refundowanych do 50 pasków.

Na podst. sam.lrv.lt

## Kolejna gmina rejonu wileńskiego będzie miała własny herb

15 lutego Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła projekty wzorców herbu, flagi heraldycznej i pieczęci gminy Dukszt.

Heraldyka Dukszt będzie musiała jeszcze zostać zatwierdzona przez Litewską Komisję Heraldyczną, a później zaaprobowana przez Prezydenta Republiki Litewskiej.

Główny element herbu – złoty dąb z korzeniami, przedzielony na pół wijącym się srebrnym pasemkiem, a na wierzchołku dębu – złota korona z krzyżem.

Złoty dąb z korzeniami symbolizuje przyrodę okolic Dukszt i znajdującą się tu dąbrowę. Dąbrowa Duksztąńska to największa i najstarsza naturalna dąbrowa na Litwie. Srebrny pasek symbolizuje rzeczkę Duksztankę, od której wzięła się nazwa wsi. Złota korona z krzyżem (korona maryjna) jest zaczerpnięta z heraldyki zakonu pijarów. W 1743 roku Dukszt stały się własnością zakonu pijarów. Pijarzy aktywnie rozwijali tutaj szkolnictwo i wzmacniali katolicyzm.

W heraldyce kolor srebrny symbolizuje wodę, czystość, cnotę i wierność. Kolor czerwony to odwaga i miłość, złoto – światło, bogactwo duchowe. Na herbie Dukszt kolor złoty przypomina też o tym, że w 1863 roku w dąbrowie w Duksztach mieścił się sztab powstańców, a w Dolinie Karmazynów znajdował się szpital powstańcy.

Na podst. vrsa.lt

## „Elektrum Lietuva” zainwestuje w park fotowoltaiczny w Solecznikach

Zajmująca się rozwiązaniami energetycznymi firma „Elektrum Lietuva” zbuduje park energii słonecznej o mocy 65 megawatów (MW) w Solecznikach. Inwestycje wyniosą 38 mln euro, a produkcja energii elektrycznej w parku rozpocznie się w 2025 roku – czytamy w komunikacie firmy.

Według szefa „Elektrum Lietuva” Martynasa Gigasa, projekt w Solecznikach to już kolejna inwestycja firmy w parki fotowoltaiczne. Takie obiekty o mocy 91 i 26 MW są już rozwijane w rejonach kłajpedzkim i rakiszecskim, w które spółka zainwestuje prawie 80 mln euro.

Według niego, parki fotowoltaiczne zostaną podłączone do sieci Litgrid. Spółka zarezerwowała już moc sieciową dla projektu solecznickiego – przeznaczyła na ten cel 2,7 mln euro kredytu banku SEB na zielone zmiany.

Szef „Elektrum Lietuva” twierdzi, że projekt parku fotowoltaicznego w Solecznikach ma być ukończony w 2025 roku, a w najbliższym czasie firma ogłosi przetarg na wykonawcę budowy.

Na podst. elektrum.lt



## NOWINY znad Solczy

Rada samorządu zatwierdziła najważniejszy dokument finansowy roku

### Najwięcej pieniędzy na oświatę

Rada Samorządu Rejonu Solecznickiego uchwaliła najważniejszy finansowy dokument na ten rok. Chodzi o samorządowy budżet na 2024 rok.

Przedstawiając projekt uchwały budżetowej kierowniczka Wydziału Budżetu i Finansów Jelena Ulianowicz powiedziała, że tegoroczny budżet wyniesie 60,8 mln euro. To o 15,9 proc. (8,3 mln euro) więcej niż w zeszłym roku. Na wzrost budżetu wpłynęły: wzrost dochodów budżetowych, wyższe dotacje z budżetu państwa oraz inne wpływy.

Samorząd Rejonu Solecznickiego przewiduje, że w tym roku największe wpływy będą stanowiły dochody z pobieranych podatków (33,9 mln euro) i dotacji (21,9 mln euro). Inne dochody wyniosą 1,04 mln euro.

Największe wydatki przeznaczono jak zwykle na oświatę – 27,4 mln euro (45,8 proc. całego budżetu).

Na ochronę socjalną skierowano 11,5 mln euro (19,1 proc. budżetu), na gospodarkę mieszkaniową i komunalną – 6,9 mln euro, na kulturę, religię i rekreację – 3,4 mln euro, na porządek publiczny i ochronę społeczeństwa – 1,3 mln euro, na gospodarkę – 1,08 mln euro.

Za przyjęciem budżetu na 2024 rok głosowało 21 radnych rejonu solecznickiego.

### Obchody Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego w Solecznikach

W Solecznikach odbyły się obchody Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego – była uroczysta Msza św. i koncert świąteczny.

Uroczystości rozpoczęły się od Mszy św. w kościele św. Piotra Apostoła w Solecznikach, podczas której modlono się w intencji ojczyzny. Msza św. koncelebrowana była przez rezydenta Bazyliki Archikatedralnej św. Stanisława Biskupa i św. Władysława w Wilnie, księdza prałata Žydrūnasa Vabuolasa, proboszcza parafii solecznickiej, księdza Rusłana Wilkiela oraz proboszcza parafii turgielskiej, taboryskiej i kamionskiej, księdza Raimundasa Maciulskasa. Kontynuacją obchodów święta niepodległości był koncert patriotyczny w Centrum Kultury w Solecznikach.

„16 lutego to jedna z najważniejszych dat na drodze do państwowości. To urodziny naszego państwa. Ten dzień buduje most z przeszłości do przyszłości i symbolizuje wolność i niepodległość samodzielnego narodu. Jest to rzecz święta dla każdego narodu” – zwracając się do zebranych powiedział mer Zdzisław Palewicz. Podkreślił, że dziś świat, zwłaszcza Europa, przeżywa bardzo niebezpieczny i trudny okres, w pobliżu naszych granic toczy się wojna, wystawione są na próbę stosunki międzynarodowe, prawo międzynarodowe, porządek demokratyczny, jedność ludzkości.

Mer podkreślił, że Dzień Odrodzenia Państwa Litewskiego jest inspirującym przykładem siły wspólnotowego podejmowania decyzji, dlatego tego święta nie można po prostu zaliczyć, trzeba je poczuć. „Obchodzimy nie dlatego, że jest to obowiązek, ale spotykamy się, bo możemy i musimy być dumni z naszego kraju, naszej ziemi, naszych ludzi, naszej historii (...) Niepodległość państwa jest naszą odpowiedzialnością. Ojczyzna jest wspólnym obowiązkiem nas wszystkich. Podsumujmy to, co zostało zrobione i czynimy nowe, znaczące dzieła naszemu państwu i naszemu rejonowi” – powiedział mer Zdzisław Palewicz, życząc zgody, spokoju i pokoju.

Wiązanek ludowych tańców litewskich zaprezentowali: Zespół Pieśni i Tańca „Solczanie”, uczniowie Szkoły Sztuk Pięknych im. Stanisława Moniuszki w Solecznikach, przedszkolaki ze żłobka-przedszkola „Vyturėlis”, zespół „Solczanka” z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach. Podczas drugiej części koncertu na scenie wystąpiła orkiestra dęta ze Szkoły Sztuk Pięknych im. Stanisława Moniuszki w Solecznikach oraz soliści: Laurita Rozmyslovičienė, Justyna Klemiato, Zdzisław Palewicz junior, Jolanta Prowłocka, Kinga Obłoczyńska. Na zakończenie koncertu na scenę wyszli wszyscy występujący tego dnia artyści.

Centrum Kultury w Solecznikach przygotowało niespodziankę – na zakończenie wydarzenia z sufitu poleciały trójkolorowe konfetti.

Tytuł „Złotego Wirtuoza” dla młodej pianistki z Solecznik

### Preludium do wielkiej kariery



Iwona Szulc, uczennica III klasy Szkoły Sztuk Pięknych im. Stanisława Moniuszki w Solecznikach (naucz. Jelena Staniulienė) zdobyła tytuł „Złotego Wirtuoza” podczas XV Międzynarodowego Konkursu „Młody Wirtuoz”, który w dniach 3-4 lutego odbył się w Sanoku.

Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny „Młody Wirtuoz” stanowi część Międzynarodowego Forum Pianistycznego „Bieszczady bez granic”, który odbył się w dniach 3-9 lutego w Sanoku, i jest skierowany do młodych pianistów.

Do udziału w tym muzycznym wydarzeniu zaprosił Iwonę Szulc profesor Jarosław Drzewiecki za zdobycie I miejsca w konkursie-festiwalu „Muzyka bez granic”, który odbył się 14-23 sierpnia ub. roku w Druskiénikach.

Podczas forum młoda pianistka z Solecznik miała okazję uczestniczyć w ćwiczeniach, które prowadzili znakomici polscy pianiści i pedagodzy: prof. Andrzej Jasiński, Andrzej Tatarski oraz Janusz Ostrowski.

Każdego dnia odbywały się koncerty „Młoda Filharmonia”. Na jednym z nich Iwona Szulc za-

grała, reprezentując Litwę, walca g-moll Balysa Dvarionasa. Inny koncert był poświęcony twórczości Jana Sebastiana Bacha, podczas którego młoda pianistka z Solecznik zagrała małe preludium d-moll.

Iwona Szulc miała też możliwość zagrać z orkiestrą, prezentując publiczności twórczość polskich kompozytorów. Młoda pianistka z Solecznik zagrała podczas dwóch koncertów z Orkiestrą Symfoniczną im. Ignacego Jana Paderewskiego (dyrygent Michał Szymanowski), z którą wykonała „Polonez” Konstantego Wileńskiego.

Wyróżniono najlepszych sportowców rejonu solecznickiego

### Udany rok



W Centrum Kultury w Solecznikach 14 lutego br. odbyło się nagrodzenie najlepszych sportowców rejonu solecznickiego. Wyróżnieni sportowcy godnie reprezentowali rejon podczas zawodów oraz turniejów zarówno w kraju, jak i za granicą.

W organizowanym przez Samorząd Rejonu Solecznickiego plebiscycie wyłoniono zwycięzców w pięciu nominacjach: najlepszy sportowiec, najlepszy we-

teran, najlepszy trener, najlepsza drużyna, najlepszy młody sportowiec. Ogłoszono też zwycięzców w nowej nominacji – najlepsze wydarzenie sportowe.

– Dziękuję rejonowym sportowcom, trenerom, weteranom, sponsorom, działaczom za włożony wysiłek w rozslawianie rejonu na zawodach krajowych i międzynarodowych. Ten rok w dziedzinie sportu był udany, wskazuje na to liczba wywalczonych przez sportowców zwycięstw. Życzę no-

wych pięknych osiągnięć, znaczących wygranych, wspaniałych trenerów, ogromnego optymizmu i wiary we własne siły – powiedział podczas uroczystości wice-mer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski.

Najlepszym sportowcem wśród mężczyzn został wybrany Armandas Blaževičius (siłowanie na rękę) z Białej Waki, wśród pań najwyższej doceniono sukcesy młodej karateki z Solecznik Doroty Szymro.



# Historie wyjątkowych osób

(Dokończenie ze str. 1)

Konferencja ta, jak podkreślił, jest swego rodzaju zachętą do gromadzenia okrucich historii, faktów z życia ludzi, których znamy, o których słyszeliśmy lub znamy jedynie ze źródeł pisanych. „Nie można zapomnieć o światopoglądzie i działalności tych osobowości, należy zachować pamięć o nich, która byłaby zachętą do doskonalenia i kroczenia drogą do świętości” – mówił Danulewicz.

O Marek Adam Dettlaff, franciszkanin, w swoim przemówieniu powitalnym wyraził radość, że była szkoła, w której teraz działa Centrum Wspólnoty w Taboryszczkach i Muzeum Anny Krepsztul, służy edukacji i wierze.

Na konferencję do Taboryszczek przybył wicemer rejonu sołecznickiego Waldemar Śliżewski, wieloletnia mer rejonu wileńskiego, radna Maria Reksć, kierowniczka Wydziału Oświaty i Sportu Samorządu Rejonu Sołecznickiego Regina Markiewicz, zastępca kierownika Wydziału Oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego Janina Klimaszewska, starosta Turgiel Edward Tyszkiewicz, dyrektorka Centrum Kultury w Sołecznikach Grażyna Zaborowska, księża, młodzież szkolna, nauczyciele, dyrektorzy szkół oraz mieszkańcy.

## Patriarcha Wileńszczyzny

Pierwszy wygłoszony na konferencji referat poświęcony był księdzu prałatowi Józefowi Obrembskiemu (1906-2011) – Patriarchowi Wileńszczyzny. Ten wielce szanowany na Wileńszczyźnie duchowny swoją posługę kapłańską rozpoczął jeszcze przed II wojną światową w Turgielach. Wojna była dla księdza pełna wyzwań: aresztowania, przesłuchania, cudowne uwolnienia. Był zmuszony opuścić Turgiele. Został przeniesiony do Mejszagoly i tam pozostał do końca swoich dni. Jak podkreśliła wygłaszająca referat Józefa Markiewicz, dyrektorka Muzeum Prałata Obrembskiego w Mejszagole, Józef Obrembski to osoba niezłomna i wierna idealom, dla której najważniejszymi filarami życia są wiara, miłość i nadzieja. Przesłuchiwany przez gestapo i wezwany do składania zeznań przez władze sowieckie, nie zmienił swoich poglądów i dyplomatycznie, i mądrze reagował na oskarżenia. Potajemnie udzielał sakramentów, przyjmował ludzi z całego Związku Sowieckiego i uczył ich katechizmu, potajemnie oczywiście, nielegalnie w oczach władzy, ale legalnie w oczach ludzi. Na zakończenie Markiewicz zacytowała słowa Obrembskiego: „Co jest dla nas dzisiaj ważne? Ważne są wszystkie formy bytu narodowego: mowa, śpiew, literatura, różna działalność twórcza, ale bardzo ważne jest, aby istniał solidny fundament, na którym to wszystko może stać, rozkwitać i

nie zaniknąć. Tym fundamentem, tą opoką jest religia”. Przeżył 12 zmian politycznych i zdał sobie sprawę, że to, co najważniejsze, nigdy się nie zmienia.

## Symbol wiary i patriotyzmu

Postać ks. Leona Żebrowskiego (1876-1953), który wspólnie z ks. Józefem Obrembskim pracował w parafii turgielskiej, i który jest symbolem wiary i patriotyzmu, przybliżył zebrany wicemer rejonu sołecznickiego Waldemar Śliżewski. Podczas II wojny światowej Niemcy skazali ks. Leona Żebrowskiego na karę więzienia, a później ze względu na poglądy polityczne Sowieci zakazali mu posługi w Wilnie, dlatego został przeniesiony do Turgiel. Pod naciskiem władzy sowieckiej w 1950 roku musiał zmienić parafię i udał się do Ejszyszek. W swoich listach do znajomych zachęcał ich, aby nie rezygnowali z życia opartego na nauce Bożej. Było to bardzo żywe świadectwo wiary. W 1953 roku zmarł w Mejszagole.

„Ta osobowość była ściśle związana z naszą ziemią i prowadziła lokalną społeczność do przodu. Leon Żebrowski zawsze miał poczucie czasu, potrafił łączyć modlitwę i życie świeckie. Odrzucił to, co tymczasowe i był otwarty na wiarę katolicką i uczciwą pracę – powiedział wicemer Śliżewski. – Ks. Leon Żebrowski bronił własności prywatnej każdego człowieka, ponieważ był głęboko przekonany, że dobro osobiste jest wynikiem uczciwej i ciężkiej pracy, dlatego w czasach sowieckich jego poglądy mogły spowodować kłopoty”.

Wicemer podkreślił także, że podczas posługi w Ejszyszkach ks. Żebrowski spotkał się ks. Michałem Sienkiewiczem, który w latach powojennych planował wyjechać do Polski, ale po rozmowie z księdzem zdał sobie sprawę, że musi pozostać w ojczyźnie, bo tu też potrzebni są silacze.

## Zaczynał od Taboryszczek

Ks. Tadeusz Krahel z Białegostoku opowiedział o bł. Michałe Sopoćce i jego posłudze kapłańskiej. Ksiądz ten znany jest na całym świecie jako spowiednik św. Faustyny i Apostoł Miłosierdzia Bożego. Posługę kapłańską rozpoczął w Taboryszczkach w 1914 roku. Był osobą o dojrzałej postawie patriotycznej. Jego ojciec walczył w powstaniu styczniowym, a sam Michał doświadczył represji ze strony rządu carskiego za swoje „nielegalne” nauczanie. Pracując w parafii taboryskiej zakładał szkoły, niektóre z nich są na terenie dzisiejszej Białorusi. Na przykład jedna z wiejskich szkół działała w domu Józefa Warzyńskiego w Taboryszczkach, uczęszczało do niej ponad 100 uczniów. W swoich listach ks. Michał Sopoćko pisał, że w parafii było ponad 1000 uczniów w wieku do lat 15, dlatego



staral się zakładać szkolki w każdej większej wsi, szukał nauczycieli, organizował zajęcia wieczorne dla ludzi dorosłych. Z powodu swojej działalności patriotycznej i oświatowej był zmuszony potajemnie opuścić parafię w 1918 roku. Wyjechał do Warszawy. W latach 1934-1938 ks. Sopoćko był rektorem kościoła św. Michała w Wilnie, przy którym działał i klasztor sióstr bernardynek. W tym czasie poznał s. Faustynę Kowalską, która u niego spowiadała się. Początkowo kapłan krytycznie odniósł się do jej przeżyć religijnych i żądań związanych z kultem Miłosierdzia Bożego, więc kazał jej spisywać swoje wizje i przeżycia. Tak powstał „Dzienniczek” s. Faustyny Kowalskiej. W czasie II wojny światowej ukrywał się przed Niemcami u księdza w Czarnym Borze. W 1947 roku przeniósł się do Białegostoku i poświęcił się szerzeniu kultu Miłosierdzia Bożego. Ks. Michał Sopoćko zmarł 15 lutego 1975 r., został pochowany na cmentarzu parafialnym w Białymstoku. 28 września 2008 r. w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Białymstoku odbyła się beatyfikacja ks. Michała Sopoćki. Do tej świątyni zostały przeniesione szczątki błogosławionego.

## Fenomen życia i twórczości

Ostatni wygłoszony na konferencji referat poświęcony był znanej malarce Annie Krepsztul (1932-2007) z Taboryszczek. O fenomenie jej życia i twórczości opowiedział ks. Henryk Naumowicz, który miał zaszczyt ją poznać, gdy pełnił posługę kapłańską w parafii taboryskiej.

Malarka ludowa Anna Krepsztul urodziła się w 20 lutego 1932 roku w Taboryszczkach (rejon sołecznicki). Spędziła tu całe swoje życie. Po śmierci w październiku 2007 roku spoczęła na miejscowym cmentarzu. Od najmłodszych lat zdradzała talent do sztuk plastycznych. Pierwszych lekcji rysunku udzielał jej ojciec Stanisław, malarz z zamiłowania. Wspierał córkę w jej pasji. Anna nigdy nie uczyła się w szkole plastycznej, stan zdrowia pozwolił jej zdać tylko małą maturę. Gdy miała 10 lat,

zdiagnozowano u niej nieuleczalną chorobę osteoporozę i gruźlicę kości. W ciągu 70 lat artystka doznała ponad 70 złamań kości, dodatkowo borykając się z cukrzycą i chorobą serca. Pomimo ciężkiej choroby przez całe życie malowała. Sztuka i malarstwo pozwoliły jej godnie do końca walczyć ze słabością i niewolą na wózku inwalidzkim.

Zostawiła po sobie bogatą spuściznę – ponad 3,5 tys. obrazów, które są dziś w prywatnych kolekcjach i galeriach, między innymi w Polsce, na Litwie, w USA, w Anglii, w Niemczech, we Francji, w Australii, w Kanadzie, w Watykanie oraz zdobią ściany wielu kościołów.

Wspólnota Taboryszczek podjęła się pielęgnowania jej pamięci. Zobaczyć prace Anny Krepsztul można w działającym od 2008 roku w Taboryszczkach Muzeum Anny Krepsztul. Jego wieloletnim kustoszem była siostra malarki Danuta Mołoczko, która odeszła do Pana w czerwcu 2021 roku.

„Ludzie przychodzili do domu Anny niczym pielgrzymi. Świadczy to o wielkiej miłości braterskiej. Nie chcę mówić o jej biografii, ale o jej świętości. Świętość w Kościele jest dwojaka – za życia i po śmierci, kiedy zostaje ogłoszona beatyfikacją. Nie możemy w ten sposób mówić o Annie, gdyż nie mamy potwierdzenia jej świętości. Ale była to osobowość wszechstronnie zadziwiająca Słyszałem, jak biskup mówił o niej „święta męczennica”. Są to słowa pełne podziwu i szacunku, ukazujące podziw dla jej siły. W 1997 roku Halina Orzechowska napisała w liście do Anny, że jej ból trwa 50 lat, prawie pół wieku, koń by tego nie wytrzymał, ale ona mogła. Tak właśnie ludzie postrzegali Annę Krepsztul” – powiedział ks. Naumowicz.

Jego zdaniem, cierpienie malarki porównywane jest do cierpienia Chrystusa. Jest rodzajem oddzielenia od ludzi, a jednocześnie latarnią wskazującą drogę do Boga. Mieszkała w domu na uboczu wsi, niewidzialna dla innych, a jednocześnie była wielkim światłem, o którym dowiedział się cały świat. Malowanie było dla niej ucieczką od choroby i bólu. Cieszyła się, że ludzie po-

przez jej obrazy mogą ją poznać i dostrzec piękno świata. Ks. Naumowicz stwierdził, że krzyż stał się jednostką miary jej twórczości, a ona sama była inspiracją dla odwiedzających ją osób.

Ks. Naumowicz podkreślił, że modlitwa była dla Anny Krepsztul chlebem powszednim, i różaniec, którego nie wypuszczała z rąk w trudnych chwilach. W rękach zawsze miała pędzel i różaniec.

## Inicjatywa wyniesienia na ołtarze

W czerwcu 2018 roku mieszkańcy Mejszagoly wystąpili z inicjatywą wyniesienia na ołtarze ks. prałata Józefa Obrembskiego. Podczas Mszy św. w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Mejszagole, w 7. rocznicę śmierci księdza prałata, starosta gminy mejszagolskiej Andrzej Adomajtis w imieniu parafian odczytał oświadczenie o inicjatywie rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego ks. Obrembskiego. Inicjatywę wyniesienia na ołtarze szanowanego na Wileńszczyźnie księdza prałata gorąco poparł Związek Polaków na Litwie. Osoby, które spotkały ks. Józefa Obrembskiego na swojej drodze życia, proszone są o przekazanie wszelkich świadectw.

Przed kilku laty mieszkańcy Wileńszczyzny wskazali też na potrzebę poruszenia kwestii wyniesienia Anny Krepsztul w poczet osób błogosławionych. Malarka była nagrodzona niezwykle talentem bożym, jak też siłą ducha i ogromną wiarą w walce z niepełnosprawnością i chorobami. Od lat najmłodszych poznała trudy ogromnego cierpienia. Była męczennicą, a zarazem osobą ogromnej wiary i miłości do bliźniego.

Na zakończenie konferencji Henryk Danulewicz i Alina Mołoczko, kustosz Muzeum Anny Krepsztul, wręczyli wszystkim zebrany wykonane podczas warsztatów artystycznych pamiątkowe medale z inicjałami Anny Krepsztul, którymi podpisywała swoje obrazy. Uczestnicy konferencji mieli też możliwość obejrzenia muzeum i zapoznać się z dorobkiem twórczym Anny Krepsztul oraz posłuchać akordeonistów ze Szkoły Muzycznej w Jaszunach.

# Kolejny, uwzględniający interesy mieszkańców rejonu, budżet AWPL-ZChR

(Dokończenie ze str. 1)

wy i harmonijny postęp i rozwój Samorządu Rejonu Wileńskiego, a także racjonalne zaplanowanie środków finansowych na realizację działań strategicznych, według których jest realizowany budżet samorządu.

Strategiczny plan działalności składa się z 8 programów obejmujących różne sektory działalności: Zwiększenie konkuren-



cyjności gospodarczej. Poprawa jakości i dostępności edukacji, Poprawa infrastruktury komunikacyjnej i oświetlenia ulicznego, Zarządzanie, Tworzenie bezpiecznego i czystego środowiska życia, Poprawa jakości powszechnych usług zdrowotnych, Rozwój kultury, sportu i turystyki, Programy zmniejszania wykluczenia społecznego. W programach są również wskazane zapotrzebowania na wydatki z budżetu Samorządu na bieżący rok z dotacji budżetu państwa, ze środków i programów unijnych oraz innych źródeł finansowania.

Radni polskiej frakcji, po dogłębnej analizie strategicznego planu, wnieśli do decyzji znaczne poprawki, które mają istotne znaczenie w polepszaniu jakości życia mieszkańców rejonu wileńskiego.

## Budżet na rok 2024

Radni uchwalili najważniejszy finansowy dokument samorządu na ten rok. Budżet Samorządu Rejonu Wileńskiego w bieżącym roku wynosi 209 mln 128 tys. euro. To o 36,1 mln euro więcej od budżetu ubiegłorocznego.

Polska frakcja po przedyskutowaniu z mieszkańcami, przedstawicielami gmin i na komitetach, wniosła poprawki do projektu budżetowego. Pomimo wymienionych wyżej punktów z planu strategicznego, który jest dokumentem kroczącym równoległe z budżetem, dopełniającym wniesiono kilka punktów.

Największe wydatki przeznaczono jak zwykle na oświatę – 88,3 mln euro. Na bezpieczne i czyste środowisko mieszkalne skierowano około 36 mln euro, na usługi socjalne – ponad 29 mln euro.

## Przygotowanie studium zintegrowanego systemu transportowego

Radni uważają, że ważne jest zwiększenie dostępności transportu publicznego. W tym celu należy dążyć do aktywnej współpracy z samorządem stołecznym, aby cele te zostały osiągnięte przy zrównoważonych kosztach. Samorząd Rejonu Wileńskiego miałby przejąć wiodą-

cą rolę w tym temacie i kontynuować konstruktywny i efektywny dialog z Samorządem m. Wilna w sprawie stworzenia zintegrowanego systemu transportowego. Należy również zadbać o zapewnienie mieszkańcom dostępności transportu publicznego zarówno w miejscowościach, znajdujących się blisko stolicy, jak i w bardziej odległych. Dlatego zapadła decyzja, aby zaproponować samorządowi stołecznemu wdrożenie zintegrowanego systemu transportowego. W tym celu należy już teraz rozpocząć przygotowanie studium, przewidując możliwość wykorzystania dobrych doświadczeń innych samorządów (np. Klajpedy).

## Tworzenie bezpiecznego i czystego środowiska

Od kilku lat na terenie rejonu wileńskiego rozwijana jest infrastruktura rekreacyjna, która jest dostosowana do różnych grup zainteresowań. W celu kontynuacji tej dobrej tradycji konieczne jest udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury wypoczynkowej, zdrowotnej i rekreacyjnej dostosowanej do mieszkańców i gości rejonu poprzez urządzenie nowoczesnych kąpielisk, zapewniających aktywny i przyjemny wypoczynek. Ważne jest również zapewnić kompleksowo przemyślaną infrastrukturę - podjazdy do kąpielisk, ścieżki i stojaki rowerowe, chodniki, siłownie plenerowe, prysznice, toalety, miejsca piknikowe do użytku dla każdego. Dużą uwagę należy równoległe skierować na jakość kąpielisk – higiena zamontowanych toalet, regularne monitorowanie jakości wody i piasku, doгляд boisk sportowych oraz sprzę-

tów sportowych. Wszystko to również ma na celu wzmocnienie zdrowia emocjonalnego, aktywności fizycznej, możliwość posiadania wysokiej jakości miejsca odpoczynku w pobliżu miejsca zamieszkania.

## Wiaty przystankowe

W celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom rejonu, zachęcenia do większego korzystania z transportu publicznego, powstała propozycja przeznaczyć środki finansowe na budowę wiat przystankowych z zastosowaniem dekoracji z symbolem, charakteryzującym wyłącznie rejon wileński.

## Dogład i rozwój placów zabaw dla dzieci

W ciągu ostatnich kadencji Samorząd zbudował ponad 80 placów zabaw dla dzieci. Należy nie tylko kontynuować ten ważny program, ale także odpowiednio monitorować stan już urządzonych placów. Nowoczesne placówki zabaw dla dzieci są idealnym miejscem aktywnej fizycznej działalności. Jest to bardzo ważny element, ponieważ aktywność dzieci na świeżym powietrzu jest bardzo ważna dla ich zdrowia fizycznego, jak również emocjonalnego. Plac zabaw dla najmniejszych jest idealnym miejscem do ćwiczenia koordynacji ruchowej, wpływa na rozwój dużej i małej motoryki dziecka, a także uczy umiejętności społecznych. Dlatego konieczne jest dbanie o utrzymanie w porządku placów, co zapewni z kolei również bezpieczeństwo tych urządzeń.

## Urządzenie miejsc postojowych

Pracownicy szkół i przedszkoli, którzy dojeżdżają do pracy własnymi samochodami, oraz rodzice, którzy dowożą dzieci do szkół i na różne zajęcia pozalekcyjne, mogą parkować swój transport tylko w tych miejscach, w których przepisy dotyczące ruchu drogowego nie zabraniają parkowania samochodu. Inne placówki socjalne, kulturalne, a także kościoły, muszą również posiadać odpowiednie miejsca parkingowe, aby mieszkańcy rejonu mogli bezpiecznie odwiedzać obiekty. Dlatego wymienione placówki muszą mieć odpowiednio dostosowane do wymagań parkingi.

## Utworzenie stacji ładowania pojazdów elektrycznych

Transport elektryczny w naszym państwie staje się coraz bardziej popularny. Aby pojazdy elektryczne stały się bardziej atrakcyjną opcją dla mieszkańców rejonu, na terenie rejonu powinna powstać sieć bezpłatnych stacji ładowania.

Miejsca punktów ładowania muszą być ogólnodostępne i wybrane z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, zapotrzebowania masowego i możliwości technicznych. Będzie to korzystne nie tylko użytkownikom transportu elektrycznego, ale także wszystkim mieszkańcom, bo wpłynie to na środowisko ekologiczne.

## Ustanowienie czerwonych stref

Radni podkreślili, że w większości przypadków przy domach wielomieszkaniowych nie ma czerwonych stref, w związku z czym mieszkańcy sami decydują, gdzie można parkować pojazdy, a gdzie nie. Terytoria przy domach wielomieszkaniowych są nadzorowane przez gminy, dlatego słusze byłoby uporządkować dokumentację i wyznaczyć czerwone strefy oraz miejsca parkingów.

## Przebudowa Centrum Kultury w Rostynianach

Centrum wielofunkcyjne – to placówka świadcząca wieloaspektowe usługi kulturalne na rzecz społeczności lokalnej, umożliwiająca społeczności uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, wyrażać siebie artystycznie, rozwijać



działalności amatorskich zespołów artystycznych, krzewić kulturę, rozwijać różnorodne usługi kulturalne. Dlatego na posiedzeniu Rady wystąpiono z propozycją przebudowy znajdującego się w stanie awaryjnym Centrum Kultury w Rostynianach i przystosowanie go do potrzeb lokalnej społeczności w celu promocji działalności kulturalnej oraz zatrudnienia.

## Promocja inicjatyw młodzieżowych, utworzenie funduszu na działania projektów młodzieży

Radni akcentowali, że bardzo ważne jest zwrócenie większej uwagi na młodzież, ich sytuację i problemy, inicjowanie dyskusji i przyjmowanie właściwych decyzji oraz ułatwianie integracji młodzieży w procesach samorządności, zachęcanie i motywowanie młodych ludzi do działania w samorządności, wspieranie ich działań i projektów.

## Założenie „Uli Seniorów”

Na posiedzeniu Rady wysunięto propozycję utworzenia „Uli Seniorów”, czyli ośrodka, w którym osoby starsze mogłyby się dokształcać, rozmawiać przy filiżance kawy, uczestniczyć w różnych zajęciach edukacyjnych, artystycznych i sportowych.

## Karta Mieszkańca Rejonu Wileńskiego

Po stworzeniu Karty Mieszkańca Rejonu Wileńskiego lub/i aplikacji mobilnej, karta ta będzie oferować mieszkańcom zniżki na rozmaite usługi w instytucjach budżetowych rejonu wileńskiego.

## Asfaltowanie i zwirowanie dróg, budowa oświetlenia ulicznego

Jeszcze w 2023 roku decyzją Rady zostało zatwierdzone finansowanie dróg i oświetlenia ulic w różnych gminach na terenie rejonu wileńskiego, jednak ze względu na warunki pogodowe i brak technicznych możliwości wykonawców prac, pomimo przeznaczonego finansowania i decyzji Rady, niektóre projekty nie udało się zrealizować. Przyjęte projekty decyzją Rady rejonu wileńskiego były wielokrotnie omawiane zarówno w komitetach, jak i na posiedzeniach Rady, a także Administracja zapewniła publicznie, że te prace i projekty, które nie udało się zrealizować do końca 2023 roku, zostaną uwzględnione w projekcie budżetu na 2024 rok i wszystkie prace mają być przeprowadzone, gdy tylko pozwolą na to warunki atmosferyczne.

## Kolejny, uwzględniający interesy mieszkańców rejonu, budżet AWPL-ZChR

Przyjęty budżet zgodnie z opinią polityków różnych opcji jak też pracowników administracji i starostw jest budżetem AWPL-ZChR. Istotne jest to, że wszystkie postulaty i propozycje, jakie zgłosili radni z ramienia AWPL-ZChR, po konsultacjach ze starostami, sołtysami i mieszkańcami zostały uwzględnione, a tym samym została zachowana ciągłość polityki polskiej partii, której przewodnim zadaniem było, jest i będzie należyte dbanie o interesy mieszkańców podwileńskiego rejonu w celu jak najpełniejszego zaspokojenia ich potrzeb. Zarówno radni, jak i większość mieszkańców są przekonani, że programy, które znalazły się w planie strategicznym i budżecie, są wyważone, potrzebne i korzystne. A najważniejsze, że głosami radnych z ramienia AWPL-ZChR to zostanie zrealizowane.



## W stolicy



### Drzewa w stolicy będą podlegały algorytmowi

Samorząd m. Wilna podejmuje dodatkowe środki w celu ochrony dojrzałych drzew w mieście. Zaprezentowany algorytm drzew to zalecenia, które określają dodatkowe zabezpieczenia, jeżeli chodzi o planowane w stolicy usuwanie cennych o dużej średnicy drzew, które kształtują krajobraz miasta lub stanowią duży masyw na działce.

Szczególną uwagą objęte zostaną przypadki, gdy usunięcie drzew planowane jest w związku z rozwojem projektów deweloperskich – miasto będzie zachęcać firmy do nawiązywania dialogu z mieszkańcami w kwestii losu zieleńców już na wczesnym etapie procesu projektowania i będzie korzystać z zewnętrznych ekspertów przy podejmowaniu decyzji.

Odtąd algorytm drzew będzie stosowany we wszystkich przypadkach, w których drzewa mają być usunięte ze względu na ich stan, wpływ na budynek lub gdy w ich miejscu planowana jest nowa zabudowa. Przewidziano też większe działania ochronne w przypadku usuwania dojrzałych drzew – o średnicy powyżej 60 cm lub drzew o znacznej wartości krajobrazowej w centralnej części miasta.

W przypadkach, gdy drzewa o średnicy poniżej 60 cm mają zostać usunięte ze względu na ich zły stan, decyzja, jak dotychczas, zostanie podjęta przez specjalistów samorządu. Jeżeli jednak średnica drzewa będzie większa,



wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia opinii eksperta arborysty na temat żywotności drzewa. Oceny takiej będzie mógł dokonać arborysta posiadający atestat kwalifikacyjny. W przypadku, gdy według właściciela dojrzałe drzewo szkodzi istniejącej zabudowie i ma być ich zdaniem usunięte, wnioskodawca będzie zobowiązany do przedstawienia oceny dotyczącej usunięcia drzewa, wystawionej przez eksperta inżyniera budowlanego i eksperta arborysty.

Jeżeli drzewa mają zostać usunięte z powodu planowanej zabudowy, deweloperzy będą musieli spełnić dodatkowe warunki. Jeżeli zieleńce spełnią przynajmniej dwa z określonych w algorytmie warunków (drzewa, o których mowa, będą miały średnicę powyżej 60 cm, będą miały znaczący wpływ na krajobraz miejski lub będą zajmowały ponad 30 proc. powierzchni działki pokrytej koronami drzew), deweloper zostanie poproszony o przedstawienie samorządowi wniosków ws. rozwiązań projektowych sporządzonych przez Regionalną Radę

Architektów, w skład której będzie musiał wchodzić architekt krajobrazu. W takich przypadkach deweloperzy również będą zobowiązani do omówienia proponowanego usunięcia drzewa na etapie upublicznienia szczegółowego planu działki lub na etapie upublicznienia propozycji projektowych: przedstawienia analizy zieleńców, uzasadnienia proponowanego usunięcia drzew w kontekście projektu, przewidywane odszkodowania dla społeczeństwa za szkody spowodowane usunięciem drzew itp. Nawet po zakończeniu całego procesu projektowania, otrzymaniu zezwolenia na budowę samorząd będzie mógł zalecić deweloperom, by poinformowali mieszkańców o usunięciu drzew, które mają szczególne znaczenie dla ich społeczności. W takim przypadku, podczas spotkania deweloperzy powinni będą wytłumaczyć planowane zmiany, omówić, ile drzew trzeba będzie przesadzić oraz umożliwić mieszkańcom wyrażenie opinii i przedstawienie propozycji ws. miejsc odsadzenia zieleńców lub innych sposobów odszkodowania.

### Energia słoneczna w budynku samorządu

Samorząd m. Wilna nabył dwie zdalne elektrownie słoneczne o łącznej mocy 500 kW. Tej ilości energii wystarcza do zaspokojenia połowy zapotrzebowania na energię budynku stołecznego samorządu przy al. Konstitucijos. W tym roku planowany jest zakup ponad 100 zdalnych elektrowni słonecznych w celu zapewnienia zielonej energii poszczególnym placówkom samorządowym oraz ponad połowie samorządowych szkół i przedszkoli.

Samorząd m. Wilna w drodze przetargu publicznego nabył część elektrowni zainstalowanej przez ZSA „Saulės graža” oraz część należącej do ZSA „Toksikai” elektrowni „Erelio saulės parkas”. Obie elektrownie mają zapewnić łączną moc 500 kW, a w ciągu roku moduły będą produkować do 676 MWh rocznie.

Elektrownia „Erelio saulės parkas”, w której samorząd nabył 760 paneli fotowoltaicznych, jest wyjątkowa. Jest to pierwsza na Litwie elektrownia słoneczna, która została urządzona w miejscu zamkniętego wysypiska – w

przemysłowej części rejonu szawelskiego, na terytorium byłego wysypiska odpadów garbarskich, na którym bardzo ograniczone są możliwości prowadzenia działalności.

Do zamknięcia i nadzorowania wysypiska zobowiązała się ZSA „Toksika”. Odpady przemysłowe zostały osuszone i chemicznie ustabilizowane, ułożone w dwa kopce, pokryte wodoodporną powłoką oraz warstwą gleby. Na terytorium urządzono elektrownię słoneczną o mocy 3,859 MW, składającą się z 5 891 najnowszych i wysoce zaawansowanych falowników. Moc ta wystarczyłaby do zaopatrzenia w energię elektryczną prawie 1 000 gospodarstw domowych. Elektrownia została oddana do użytku dopiero w zeszłym roku, natomiast jej nazwa – „Erelio saulės parkas” – nawiązuje do mieszczącego się w pobliżu siedliska orlika krzykliwego, który wpisany został do Litewskiej Czerwonej Księgi. Na działce o powierzchni 2 ha dla orlika krzykliwego pozostawiono

naturalną regularnie koszoną łąkę, realizowany jest również monitoring terenu i dzikiej przyrody.

Samorząd m. Wilna dąży, by zdecydowana większość należących do niego budynków korzystała z zielonej energii. Swoją część elektrowni słonecznej posiada stołeczny szpital na Wilekiej Łapie. Jeszcze w tym roku zdalne elektrownie słoneczne będzie miał stołeczny Ratusz, Muzeum Energetyki i Techniki, Urząd Stanu Cywilnego, 81 placówek oświatowych, 6 placówek sportowych, 7 placówek opieki społecznej, 5 placówek opieki zdrowotnej i kilka placówek młodzieżowych.

Na zakup zdalnych elektrowni słonecznych Agencja Zarządzania Projektami Środowiskowymi przyznała stołecznym przedsiębiorstwom samorządowym 13,9 mln euro.

Oprócz zdalnych elektrowni słonecznych na dachach 47 podlegających stołecznemu samorządowi placówek – w większości szkół – samorząd planuje urządzić elektrownie słoneczne. Obecnie trwa ocena ekspercka dachów pod kątem ich przydatności do instalacji solarnych.

## § Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

### W dniu przedświątecznym dzień pracy krótszy o godzinę

Państwowa Inspekcja Pracy przypomina, że w przededniu dni świątecznych dzień pracy ulega skróceniu o jedną godzinę, za wyjątkiem pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w zmniejszonym wymiarze godzin.

Należy podkreślić, że godziny pracy skracane są o jedną godzinę dla wszystkich pracowników, tj. zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, w niepełnym wymiarze czasu pracy, na dyżurach i in., którzy zgodnie z określonym w aktach prawnych trybem nie są uprawnieni do pracy w skróconym wymiarze godzin.

Zgodnie z zasadami sprawiedliwego wynagrodzenia, uczciwości i racjonalności, za skróconą przedświąteczną godzinę pracownicy powinni otrzymać wynagrodzenie określone w umowie o pracę. Państwowa Inspekcja Pracy zwraca uwagę na pewne wyjątki dotyczące skrócenia przedświątecznego dnia pracy:

- jeżeli z przyczyn obiektywnych nie ma możliwości skrócenia pracownikom dnia pracy o jedną godzinę, np. w przedsiębiorstwie praca trwa nieprzerwanie lub są inne uwarunkowania, godzina ta powinna zostać rozliczona jako praca w godzinach nadliczbowych;

- jeżeli pracownik i pracodawca zawarli porozumienie ws. dodatkowej pracy, np. pracownik pracuje na kilku stanowiskach u tego samego pracodawcy, o jedną godzinę skracany jest ogólny czas pracy, a nie osobno według każdego stanowiska;

- jeżeli pracownik rozpoczyna pracę w przededniu dnia świątecznego i kończy w dniu świątecznym, dzień pracy w dniu przedświątecznym powinien zostać skrócony o jedną godzinę, np. jeżeli początek pracy zaplanowano na godz. 16, z powodu skrócenia czasu pracy pracownik ma rozpocząć pracę o godz. 17.

### Można zgłaszać oferty do udziału w przetargu na budowę areny

ZSA „Vilniaus vystymo kompanija” zaprasza wykonawców do udziału w przetargu na budowę areny lekkoatletycznej w Żyrmunach. Nowe centrum sportowe zostanie zbudowane według zwycięskiego projektu studia architektonicznego „IMPLMNT architects”. Będzie mogło jednocześnie pomieścić około 500 sportowców różnych dyscyplin.



Arena lekkoatletyczna zostanie zbudowana w strategicznie dogodnej lokalizacji – w dzielnicy Żyrmuny, na działce o powierzchni 1,3 ha nieopodal kompleksu pamięci w Tuskulanach. Zaplanowano też otwarcie ścieżek dla pieszych w kierunku rzeki, dzięki czemu budynek będzie jakby przecięty na pół – w ten sposób powstanie połączenie między dzielnicą Żyrmuny a brzegiem Wilii. Wykorzystana zostanie również ekspresyjna topografia terenu – budynek ukierunkowany zostanie na zieloną przestrzeń po stronie Wilii, która należy do najbardziej ruchliwych arterii pieszych i rowerowych w Wilnie.

Budynek będzie dwukondygnacyjny. Na parterze zaplanowano strefę rozgrzewki z sektorem do rzutów oszczepem i dyskiem, sektorem do pchnięcia kulą i 60-metrową bieżnią sprinterską z 4 torami. Znajdą się tam również sale sportowe, z których jedna będzie przeznaczona do treningu sportowców o wyjątkowo wysokim poziomie umiejętności. Znajdzie się tu również pokój kontroli antydopingowej oraz szatnie.

W tej części budynku będzie też czynna kawiarnia, wejście do której będzie nie tylko z wnętrza budynku, ale też ze ścieżki pieszo-rowerowej biegnącej wzdłuż Wilii.

Na parterze areny rozlokowane będą wszystkie niezbędne sektory sportowe: 200-metrowa sześciotorowa bieżnia, 60-metrowa ośmiotorowa bieżnia sprinterska, sektory skoku wzwyż, dal i trójskoju, sektory skoku o tyczce i pchnięcia kulą. Obok zaplanowano miejsce do przechowywania sprzętu i przestrzeń, w której sportowcy będą się mogli skupić przed zawodami.

Umowa na wykonanie ma być podpisana do IV kwartału 2024 roku. Okres wykonywania prac – nie dłużej niż 30 miesięcy po podpisaniu umowy.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 22 lutego	Piątek 23 lutego	Sobota 24 lutego	Niedziela 25 lutego	Poniedziałek 26 lutego	Wtorek 27 lutego	Środa 28 lutego
5°C	6°C	10°C	9°C	6°C	3°C	5°C
2°C	4°C	5°C	6°C	3°C	0°C	-1°C
Księżyc: II 24 PEŁNIA III 03 OSTATNIA KWADRA III 10 NÓW III 17 1 KWADRA						

## KALENDARZ CODZIENNY

### Czwartek, 22 lutego

Słońce: wsch. – 7.26, zach. – 17.39  
Długość dnia – 10 godz. 13 min.  
*Konkordii, Maksymiana, Małgorzaty, Marty*

### Piątek, 23 lutego

Słońce: wsch. – 7.23, zach. – 17.41  
Długość dnia – 10 godz. 18 min.  
*Izabeli, Romany, Damiana, Polikarpa*

### Sobota, 24 lutego

Słońce: wsch. – 7.21, zach. – 17.43  
Długość dnia – 10 godz. 22 min.  
*Józefy, Lucjusza, Macieja, Marka, Sergiusza*

### 22 LUTEGO

1904 – na Antarktydzie została założona najstarsza na kontynencie, argentyńska stacja badawcza Orcadas.

1944 – urodził się w Wilnie Władysław Ławrynowicz, artysta malarz, prezes „Elipsy” (zm. 2016).

1974 – Pakistan uznał niepodległość Bangladeszu (ogłoszona w 1971).

### 23 LUTEGO

1744 – urodził się Mayer Amschel Freiherr von Rothschild (jako Bauer), niemiecki bankier pochodzenia żydowskiego, założyciel bankierskiej dynastii (zm. 1812).

1874 – urodził się Konstantin Päts, pierwszy prezydent Estonii 1938-1940 (zm. 1956).

1944 – urodził się Olek Jankowski, znany radziecki, rosyjski aktor i reżyser pochodzenia polskiego (Czarodziej ze *Zwykłego cudu*, *Ach, ten Munchausen*), Artysta Ludowy ZSRR (zm. 2009).

– urodził się Bernard Cornwell, brytyjski pisarz (przygody Richarda Sharpe'a, *Wojny wikingów*).

### 24 LUTEGO

1804 – w Paryżu Nicolas Appert otworzył pierwszy na świecie sklep, w którym sprzedawano żywność w butelkach – prototyp dzisiejszych konserw.

1924 – urodził się Antanas Mikėnas, litewski, radziecki lekkoatleta, chodziarz, wicemistrz olimpijski z 1956 (zm. 1994).

2019 – teledysk do utworu *Despacito* (Luis Fonsi) jako pierwszy w *YouTube* osiągnął 6 mldów wyświetleń.

### 25 LUTEGO

1634 – oblegające od 18 X 1632 Smoleńsk wojska rosyjskie skapitulowały przed przybyłą z odsieczą

### Niedziela, 25 lutego

Słońce: wsch. – 7.19, zach. – 17.45  
Długość dnia – 10 godz. 26 min.  
*Cezarego, Donata, Marii, Modesta, Tolisława, Wiktora*

### Poniedziałek, 26 lutego

Słońce: wsch. – 7.16, zach. – 17.47  
Długość dnia – 10 godz. 31 min.  
*Aleksandra, Dionizego, Lutoslawy, Mirosława, Nestora, Pauli*

### Wtorek, 27 lutego

Słońce: wsch. – 7.14, zach. – 17.49  
Długość dnia – 10 godz. 35 min.  
*Gabriela, Juliana, Marii, Orfeusza*

### Środa, 28 lutego

Słońce: wsch. – 7.12, zach. – 17.51  
Długość dnia – 10 godz. 39 min.  
*Augusta, Lecha, Makarego, Romana*

armią polską-litewską-kozacką (dow. król Władysław IV).

1999 – zmarł Glenn Theodore Seaborg, amerykański chemik, odkrywca wielu pierwiastków transuranowych (pluton, ameryk), laureat Nagrody Nobla z 1951 (ur. 1912).

### 26 LUTEGO

1954 – urodził się Recep Tayyip Erdoğan, prezydent Turcji, w l. 2003-2014 premier, lider Partii Sprawiedliwości i Rozwoju (AKP).

1974 – urodził się Sebastien Loeb, francuski kierowca rajdowy, 9-krotny mistrz świata (2004-2012, Citroën Total Abu Dhabi WRT).

### 27 LUTEGO

1594 – król Nawarry został koronowany na króla Francji Henryka IV (mąż siostry króla Henryka III Walezego Małgorzaty „Margot”); początek dynastii Burbonów.

2014 – uzbrojeni osobnicy (zielone ludziki), zajęli budynki parlamentu i rządu Republiki Autonomicznej Krymu w Symferopolu, po czym wywiesili rosyjską flagę. W Rosji – Dzień Sił Operacji Specjalnych.

### 28 LUTEGO

1824 – w Wilnie zapadły wyroki w procesie członków młodzieżowej organizacji Czarni Bracia z Krozów (Kraźiai, r. kelmski) – dwa wyroki śmierci (później złagodzone), pozostałym dożywotniego pozbawienia wolności i zesłania na Syberię.

1944 – pododdział ukraińskiej XIV Dywizji SS Galizien, przy udziale UPA, dokonał masakry na Polakach w Hucie Pieniackiej – zginęło ok. 1200 osób.

– urodził się Wojciech Marczewski, reżyser i scenarzysta (*Weiser*, *Ucieczka z kina „Wolność”*).

Wl. P.

\*\* OSTATNIA STRONA \*\* OSTATNIA STRONA \*\*

## Najjaśniejszy we Wszechświecie

Najjaśniejszym obiektem odkrytym dotychczas we Wszechświecie jest kwazar znany jako J0529-4351.

Kwazar to aktywne jądro galaktyki. Składa się z supermasywnej czarnej dziury, wokół której wiruje dysk złożony z pyłów i gazów. Dysk kręci się bardzo szybko, a tworząca go materia bezustannie zderza się ze sobą. Przez to kwazar świeci niezwykle jasno, wypromieniowując ogromne ilości energii.

Zespół astronomów pod kierunkiem Christiana Wolfa z Australijskiego Narodowego Uniwersytetu w Canberze odkrył właśnie najjaśniejszy kwazar we Wszechświecie. Okazał się on również najjaśniejszym obiek-

tem kosmicznym, na jaki kiedykolwiek natrafiono. Kwazar ten wypromieniowuje tyle energii, że jest aż 500 bilionów razy jaśniejszy niż nasze Słońce.

Znajdująca się w centrum rekordowego kwazara supermasywna czarna dziura jest wyjątkowo żarłoczna. Czyli pochłania niezwykle dużo materii opadającej na nią z dysku akrecyjnego. Naukowcy oszacowali, że każdego dnia trafia do niej materia o masie nieco przewyższającej masę naszego Słońca. Rocznie ta czarna dziura pochłania ok. 413 „Słońc”. Tym samym jest najszybciej rosnącą czarną dziurą, jaką kiedykolwiek odkryto. W tej chwili jej masa to ok. 17 mld mas Słońca.



## Śmiech na zdrowie

– Jak już będziemy małżeństwem – mówi dziewczyna do narzeczonego – będziemy mieli trzy śliczne dzieciaczki. Słodką blondyneczkę z dolkiem w brodzie i dwóch zabawnie sepleniących urwisów.

– Skąd ty to tak dokładnie wiesz!? – dziwi się narzeczoną. Kobięca intuicja?

Dziewczyna uśmiecha się tajemniczo i mówi:

– Nie, na razie są u moich rodziców...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Żona była zakochana w mężu, ponieważ był spokojny, wyrozumiały i nie stawiał zbyt dużych wymagań.

Ale za parę lat miała go dosyć i wzięła z nim rozwód, ponieważ był spokojny, wyrozumiały i nie stawiał zbyt dużych wymagań...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Lekarz do pacjenta:

– Gratuluje, pana ciśnienie się unormowało.

– To zasługa żony.

– Tak dba o pana?

– Nie, wyjechała do sanatorium...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Rozmawia dwóch kumpli:

– Aby zadowolić żonę, rzuciłem picie, palenie i karty.

– No to pewnie jest szczęśliwa?

– A tam. Wściekła chodzi. Za każdym razem, jak mordę otworzy, dociera do niej, że nie ma się do czego przyczepić.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Kobieta w ciąży mówi do czteroletniego synka Jasia:

– W moim brzuszku jest ktoś, o kim od dawna marzyłeś.

Synek na to:

– Hurra! Będę miał pieska!

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Książd pyta dzieci kto w domu modli się przed jedzeniem.

Wstaje Jasio i mówi:

– Mój tatuś.

– A jak twój tatuś się modli?

– O Boże, znów mielone!

Koleś cierpiał na bezsenność. Poszedł więc do lekarza, jak mu doradził kolega. Spotykają się po paru dniach:

– Hej, co ci zalecił lekarz?

– Walnąć sobie pięćdziesiątkę przed snem.

– I co, pomaga?

– Pewnie, wczoraj kładłem się spać osiem razy.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Matka odbiera telefon:

– Halo, czy mogłabym rozmawiać z Jankiem?

– A, kto dzwoni?

– Jego dziewczyna.

– Ale która?

– Już żadna!

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Profesor do studenta na egzaminie:

– Proszę pana, czy pan w ogóle chce skończyć studia?

– Tak panie profesorze.

– No to właśnie pan je skończył.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Szef:

– Już sam nie wiem, czy to ja jestem niespełna rozumu czy pan?

Pracownik:

– Jestem głęboko przekonany, że nie zatrudniłby pan wariata.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Policjant do menela leżącego na ławce:

– Co to? Hotel?

– A co ja jestem informacja turystyczna?

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

– Proszę pani! Pani pitbull goni jakiegoś faceta na rowerze!

– Niemożliwe! Mój pies nie umie jeździć na rowerze...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Nowakowie postanowili pójść do opery. Odświeżenie ubrani ustawili się przed kasą. Przed nimi stoi jakaś para. Kobieta mówi:

– „Tristan i Izolda”. Dwa proszę.

Nowak jest następny:

– Marian i Helena. Dla nas też dwa.

## Kulturalnie?

### Początek na Podolu

„Sami swoi. Początek” to film, na który czekało wiele osób – na wielkim ekranie od 16 lutego. W premierowy weekend przyciągnął do kin ponad 220 tysięcy widzów! Reżyserem nowej historii jest Artur Żmijewski. Autorem scenariusza do wszystkich czterech części jest Andrzej Mularczyk.

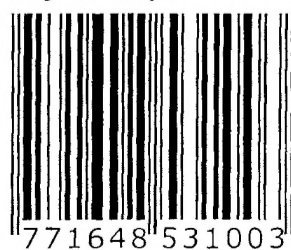
Pierwszy film o zwaśnionych rodach Karguli i Pawlaków można było obejrzeć w 1967 roku. Obraz „Sami swoi” w reżyserii Sylwestra Chęcińskiego miał premierę 15 września. Polacy od razu pokochali komedię i głównych



bohaterów znakomicie zagranych przez Wacława Kowalskiego w roli Pawlaka i Władysława Hańcze w roli Kargula. Siedem lat później na ekrany weszła druga część – „Nie ma mocnych”, a następnie w 1977 roku trzecia część – „Kochaj albo rzuć”. W żadnym z filmów nie dostajemy jednak informacji o tym, jak dokładnie żyło się Kargulom i Pawlakom na Podolu.

Już wtedy było to wybuchowe sąsiedztwo... „Sami swoi. Początek” to barwna opowieść, w której drobne złośliwości przeplatają się z życiowymi kamieniami miłowymi. Charakterne postaci w połączeniu z wielką historią w tle zabiorą widza w sentymentalną, ale też porywającą i pełną humoru podróż. Historia rodzin Pawlaków i Karguli inspirowana jest prawdziwymi wydarzeniami. Wśród osób opuszczających swe domy na Kresach, leżących dziś w granicach Ukrainy, był Jan Mularczyk, stryj znakomitego scenarzysty i pisarza. To właśnie on stał się wiele lat później pierwowzorem postaci Kazimierza Pawlaka. Jan Mularczyk osiedlił się w Tymowej, w okolicy Lubina, na terenie Dolnego Śląska.

– Miał za sobą bogatą historię życia, a przy tym był wspaniałym narratorem. Słuchałem opowieści jego życia przez kilka tygodni i spisywałem je w zeszytach, które zachowałem do dziś. W tych opowieściach był i dramat, i melancholia i humor – mówi Andrzej Mularczyk.



9 771648 531003